DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

PEYGAMBERİMİZİN HAYATI 7

PEYGAMBERİMİZİN MEKKE YILLARI-2

Neler Öğreneceğiz?

2. Peygamberimizin Mekke Yılları
3. Peygamberimizin Medine Yılları
4. Bir Hadis Öğreniyorum

İsra ve Miraç (620)

سُبْحَانَ الَّذِیٓ اَسْرٰی بِعَبْدِهٖ لَیْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَی الْمَسْجِدِ
الْاَقْصَا الَّذِیْ بٰرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِیَهٗ مِنْ اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۝١

"Kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed'i) bir gece Mescid-i Haram'dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa'ya götüren Allah'ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir."

(İsra suresi, 1. ayet.)

- Yüce Allah, üst üste yaşadığı zorluklardan sonra Peygamberimize İsra ve Miraç mucizelerini lütfetti.
- Onu bir gece Mescid-i Haram'dan alıp önce Mescid-i Aksa'ya, oradan da göklere ve kendi huzuruna yükseltti.

Mescid-i Aksa'dan Allah katına yükseltilmesi mucizesine **Miraç** denir.

Peygamberimizin Mescid-i Haram'dan Kudüs'teki Mescid-i Aksa'ya götürülmesine **İsra;**

Kudüs ve Mescid-i Aksa Müslümanlar için çok önemlidir. Mescid-i Aksa Müslümanların ilk kıblesidir ve bu şehirde pek çok Peygamber yaşamıştır.

Peygamberimiz Miraç'tan ümmeti için üç hediye ile dönmüştür:

- Beş vakit namaz
- Bakara suresi son iki ayeti (Amene'r-resulü)
- Şirk hariç bütün günahların affedilebileceği müjdesi

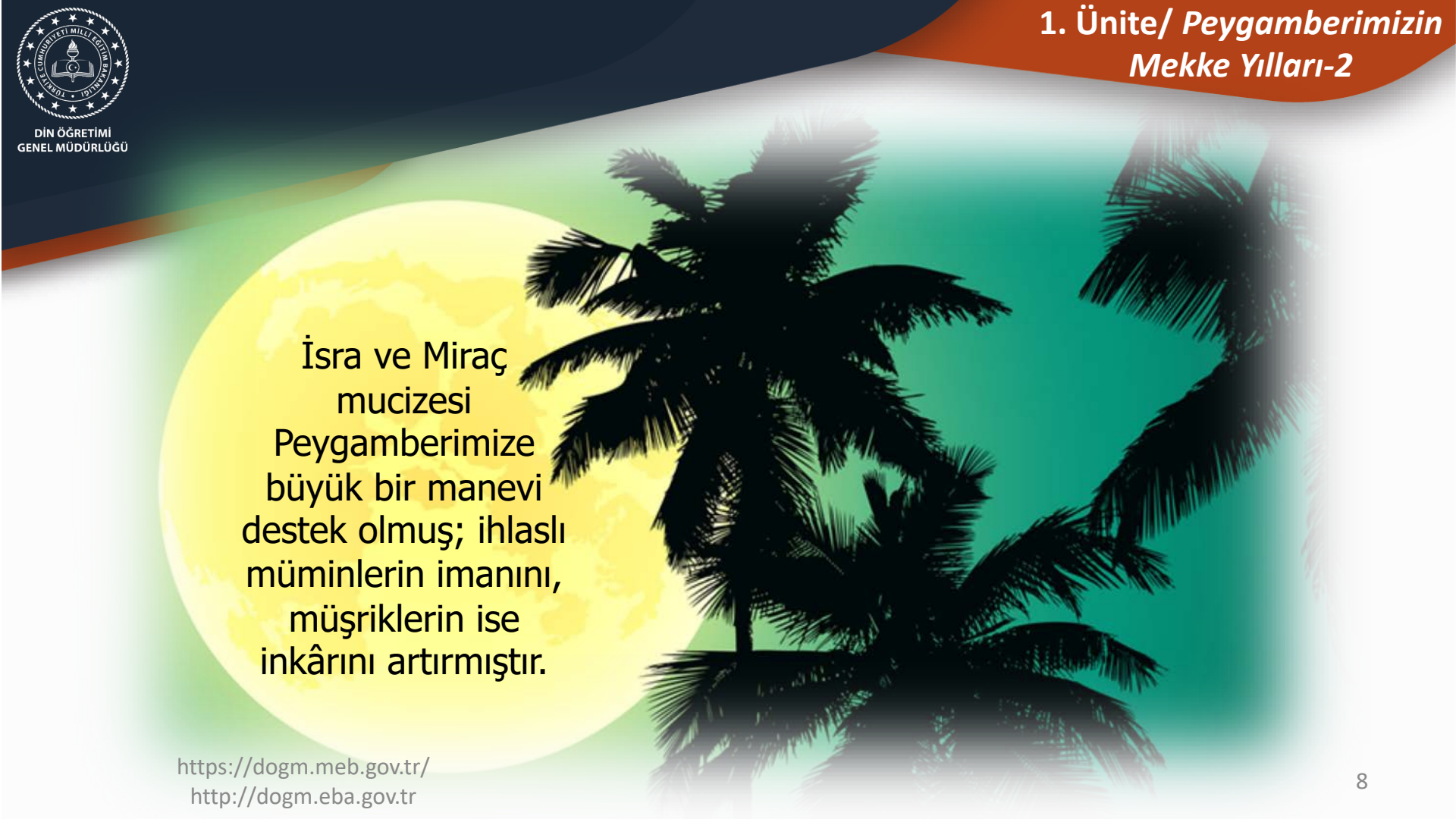

İsra ve Miraç mucizesi Peygamberimize büyük bir manevi destek olmuş; ihlaslı müminlerin imanını, müşriklerin ise inkârını artırmıştır.

Akabe Biatları (621/622)

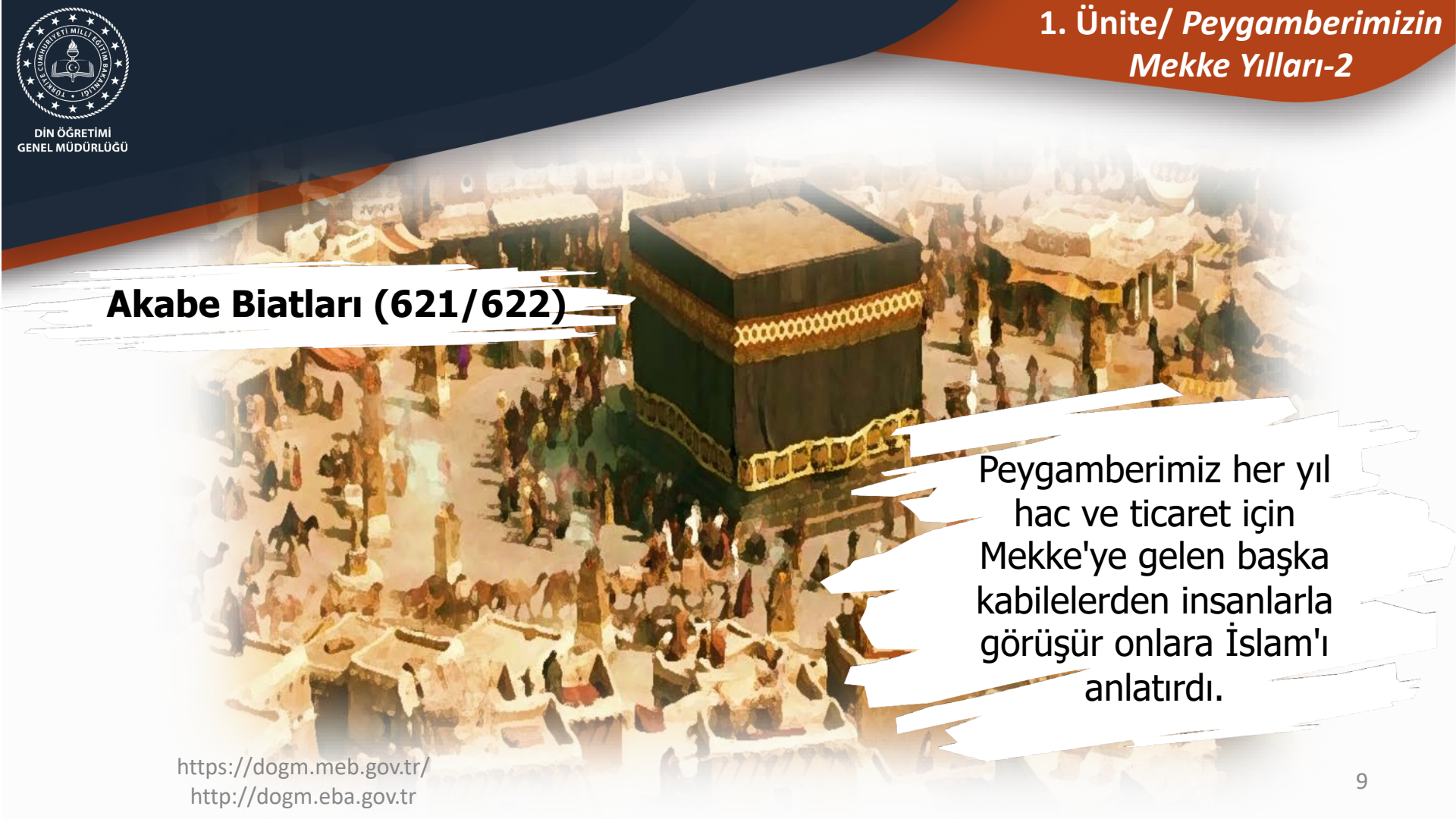

Peygamberimiz her yıl hac ve ticaret için Mekke'ye gelen başka kabilelerden insanlarla görüşür onlara İslam'ı anlatırdı.

Peygamberimiz 620 yılında Yesrib'den (Medine) gelen böyle bir grupla Mekke'nin kuzeyinde "Akabe" denilen yerde görüştü.

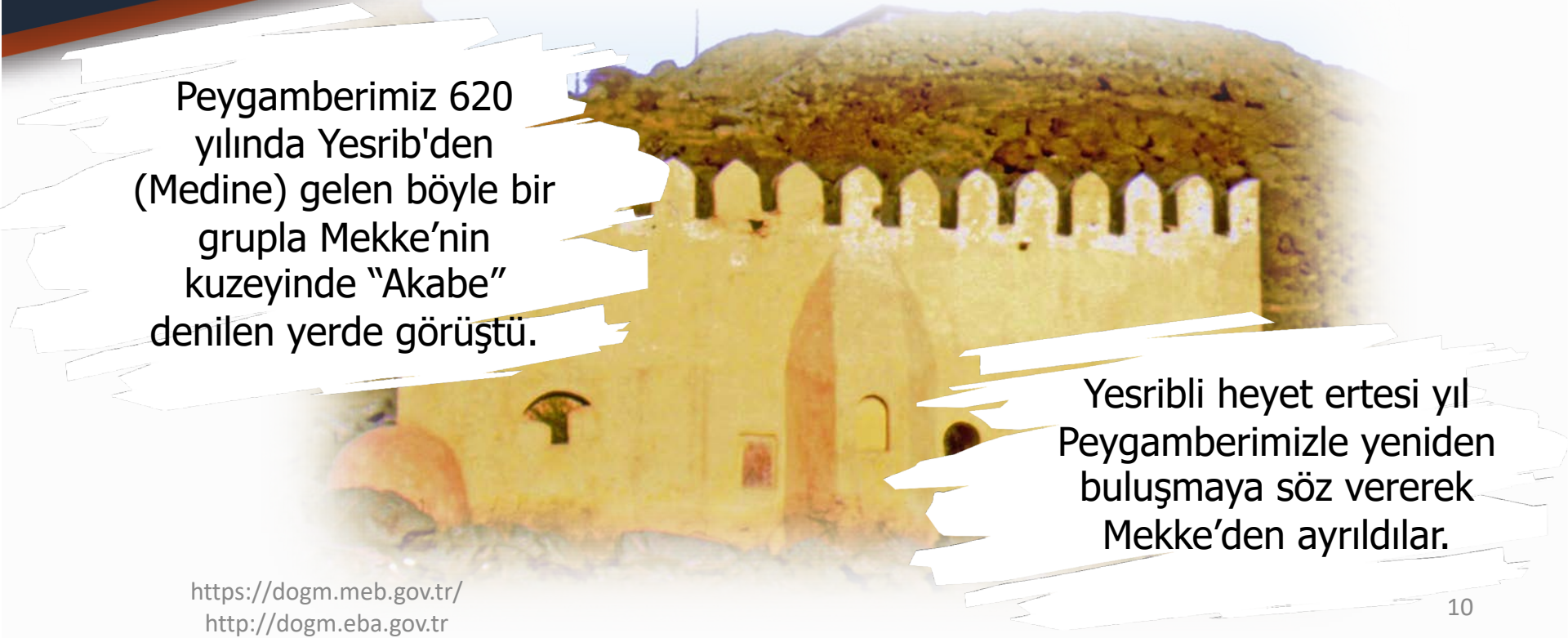

Yesribli heyet ertesi yıl Peygamberimizle yeniden buluşmaya söz vererek Mekke'den ayrıldılar.

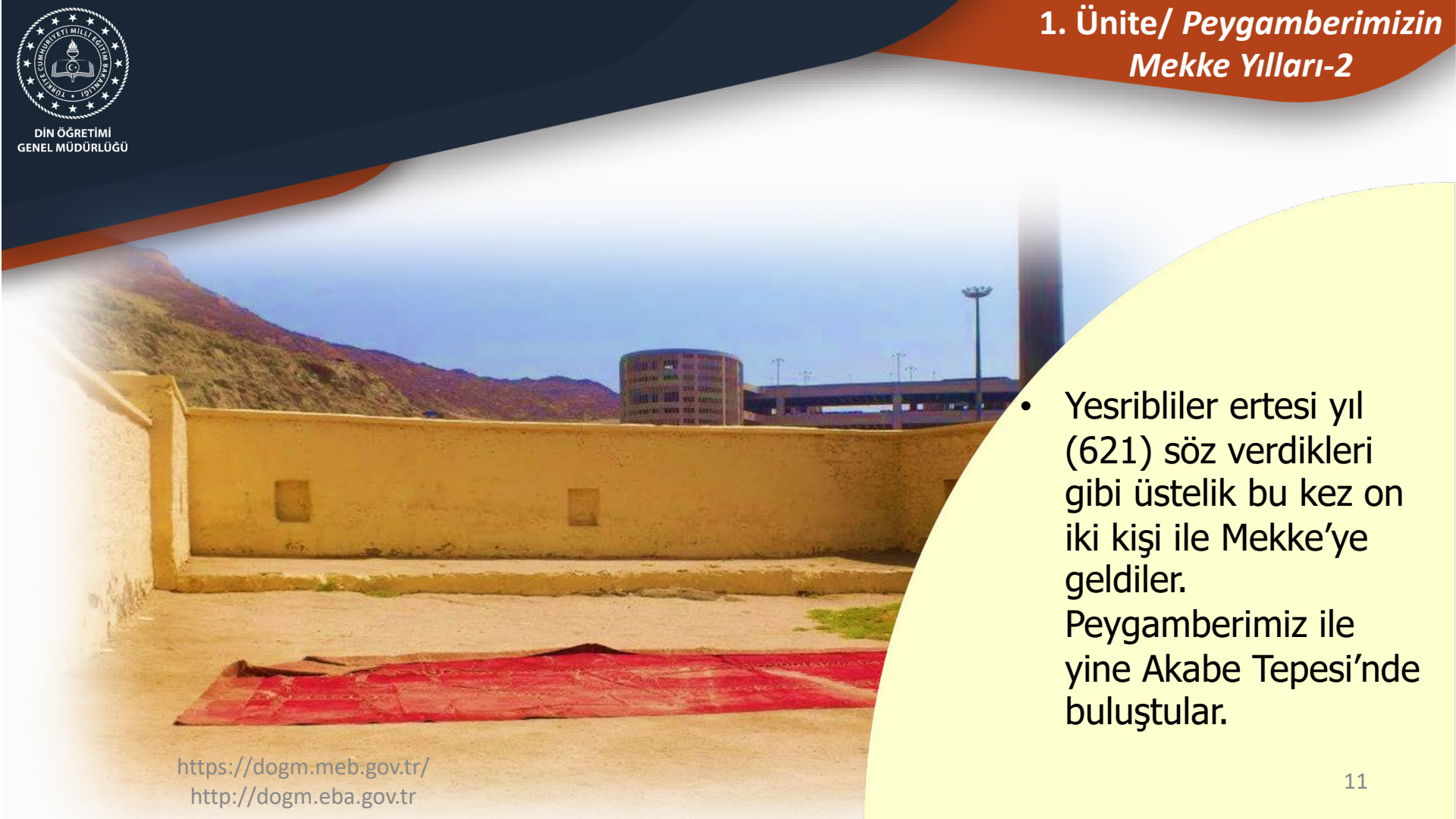

- Yesribliler ertesi yıl (621) söz verdikleri gibi üstelik bu kez on iki kişi ile Mekke'ye geldiler. Peygamberimiz ile yine Akabe Tepesi'nde buluştular.

https://dogm.meb.gov.tr/
http://dogm.eba.gov.tr

Bu biata (bağlılık yemini) **"Birinci Akabe Biatı"** dendi.

- Bu görüşmeye katılanların tamamı Müslüman oldu ve Peygamberimize bazı konularda söz verip biat ettiler.

Biata katılanlar;

Kimseye iftira atmamak ve kız çocuklarını öldürmemek,

Hırsızlık yapmamak, zina etmemek;

Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmamak, Peygamberin her emrine uymak;

üzere Peygamberimize söz verdiler.

- Yesribli Müslümanlar, Peygamberimizden İslam'ı öğrenmek ve daveti yaymak için bir "öğretmen" istediler.

- Bunun üzerine Peygamberimiz, gayretli ve yetenekli genç Mus'ab b. Umeyr'i 'İslam'ın ilk öğretmeni' olarak onlarla birlikte Yesrib'e gönderdi.

Peygamberimizi kendi ailelerini koruduklari gibi koruyacaklarına söz verdiler ve bütün Müslümanları Yesrib'e davet ettiler.

Bu biata **"İkinci Akabe Biatı"** dendi.

- 622 yılına gelindiğinde Yesribli Müslümanlar bu sefer tam yetmiş beş kişilik bir heyet olarak Mekke'ye geldiler.

- Bu biat'tan sonra Peygamber Efendimiz Müslümanlara Yesrib'e hicret edebileceklerini söyledi.

- Yüce Allah Müslümanlara yeni bir yurt ihsan etmişti. Bir dönem kapanıyor yeni bir dönem başlıyordu.

- Hicret izni sonrası Müslümanlar kafileler hâlinde; kimisi gizlice kimisi açıktan Yesrib'e göç etmeye başladılar.

- Özellikle zayıf ve kimsesiz Müslümanlar, müşriklerin kendilerine engel olmamaları için gizlice ayrılmayı tercih ediyorlardı.

- Hz. Ömer gibi, müşriklere meydan okuyarak hicret edenler de vardı.
- O önce Kâbe'yi tavaf etmiş ve müşriklere şöyle seslenmiştir:

"İşte ben Yesrib'e gidiyorum. Analarını ağlatmak, eşlerini dul, çocuklarını yetim bırakmak isteyenler peşimden gelsin!"

- Mekke'deki bütün Müslümanların sağ salim şehirden çıkmalarını bekleyen Peygamberimiz de hicret için hazırlıklara başladı.
- Yol arkadaşı olarak Hz. Ebu Bekir ile birlikte hicret edeceklerdi.
- Hz. Ali'yi de elindeki emanetleri sahiplerine teslim etmekle görevlendirdi.

- Bu arada hicretten haberdar olan Mekkeli müşrikler Peygamberimizin hicretine engel olmak için onu öldürme kararı aldılar.
- Kan davası çıkmaması için her kabileden birer genci bu iş için seçtiler.
- Suikastçılar, Peygamberimiz sabah evinden çıkınca hep birlikte saldırıp onu öldüreceklerdi.

- Ancak Yüce Rabbimiz, müşriklerin planlarını Cebrail aracılığıyla Peygamberimize bildirdi:

“Hani kâfirler seni tutuklamak veya öldürmek ya da (Mekke’den) çıkarmak için tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlarsa Allah da tuzak kuruyor. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır.”

(Enfal suresi, 30. ayet.)

- Bunun üzerine Peygamberimiz Hz. Ebu Bekir'in evine giderek hicret edeceklerini haber verdi.
- Allah'ın izniyle sabah gün ağarmadan yola çıkmaya karar verdiler.

- Aynı gece Peygamberimizin evini kuşatma altına alan suikastçılar saldırmak için onun evden çıkmasını beklemeye başladılar.
- Evinin etrafı sarılan Peygamberimiz, yatağına yatması için Hz. Ali'yi görevlendirdi.
- Suikast için bekleyenlerin Allah'ın bir mucizesi olarak uykuya dalmaları üzerine Peygamberimiz, Yasin suresinden bir bölüm okuyarak evden çıktı ve suikastçıların arasından geçip gitti.

- Sabah olunca Peygamberimizin evden çıkmadığını gören suikastçılar eve girmeye karar verdiler.
- Peygamberimizin yatağında Hz. Ali'yi bulunca deliye döndüler ve hemen Peygamberimizi bulmak için yola koyuldular.
- Peygamberimizi bulana ödül vereceklerini duyurdular.

- Bu arada Peygamberimiz ve Hz. Ebu Bekir müşrikleri şaşırtmak ve izlerini kaybettirmek için Yesrib yönünün tam tersi yöne doğru gittiler ve Sevr mağarasında konakladılar.

- Peygamberimiz Mekke'den ayrılırken ona olan sevgisini şöyle dile getirmiştir:

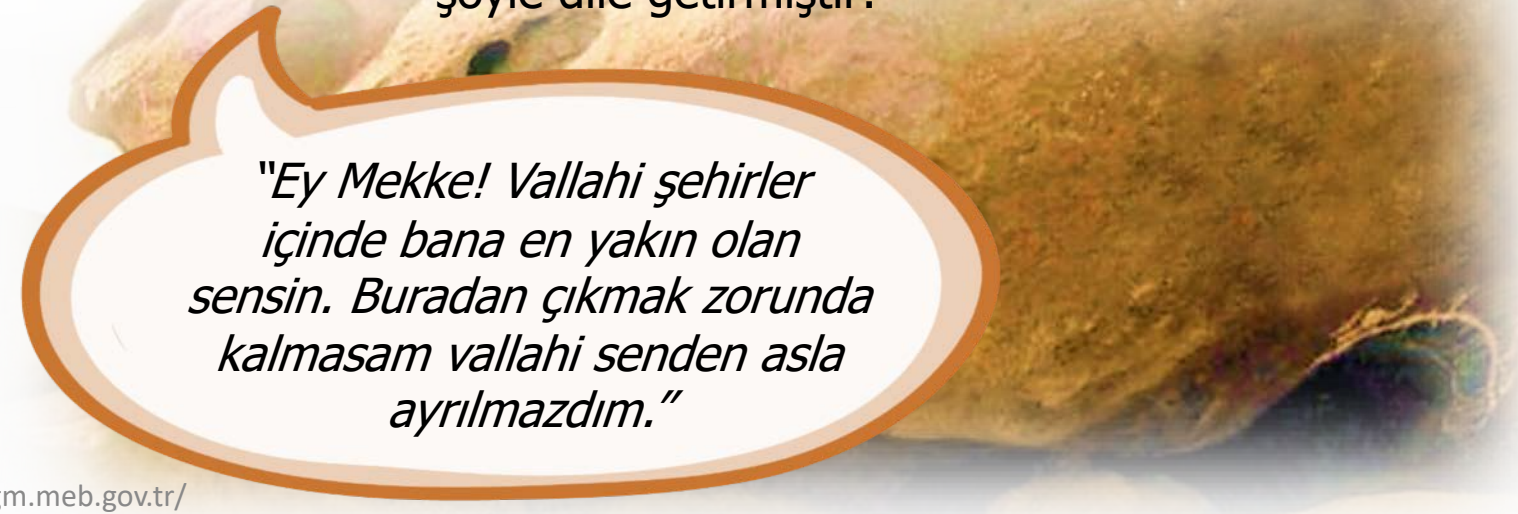

"Ey Mekke! Vallahi şehirler içinde bana en yakın olan sensin. Buradan çıkmak zorunda kalmasam vallahi senden asla ayrılmazdım."

- Mekkeli müşrikler her yerde Peygamberimizi arıyorlardı. Hatta Sevr mağarasının önüne kadar geldiler ancak Peygamberimizi ve Hz. Ebu Bekir'i göremediler.

- Bu durum karşısında telaşlanan Hz. Ebu Bekir'i Peygamberimiz sakinleştirdi:

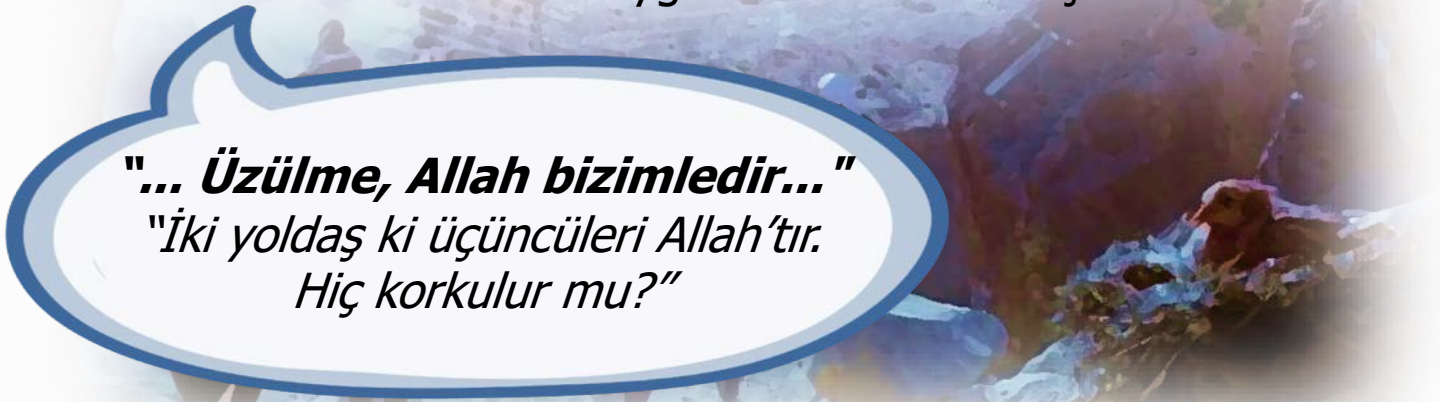

- Üç günün sonunda Mekke'de sular durulmaya başlayınca kutlu yolcular, Hz. Ebu Bekir'in oğlu Abdullah'ın getirdiği iki deve ile Yesrib'e doğru yola çıktılar.

- Uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra Peygamberimiz ve Hz. Ebu Bekir Yesrib yakınlarındaki Kuba köyüne vardılar ve burada on iki gün konakladılar.

- Mekke'deki emanetleri sahiplerine teslim eden Hz. Ali de onlara burada yetişti.

- Peygamber Efendimiz burada Kuba Mescidi'ni inşa ettirdi. Yüce Allah bu mescidi yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de şöyle övmektedir:

"... İlk günden temeli takva üzerine kurulan Mescit (Kuba Mescidi), içinde namaz kılman elbette daha layıktır. Orada temizlenmeyi seven insanlar vardır. Allah da tertemiz olanları sever." (Tevbe suresi, 108. ayet.)

- Peygamber Efendimiz ve arkadaşları Kuba köyünden ayrıldıklarında cuma namazını farz kılan ayetler nazil oldu.
- Bunun üzerine ilk Cuma namazı Ranuna vadisinde kılındı.
- Peygamberimiz ilk hutbesine de burada verdi.

- Peygamberin yaklaştığını haber alan Yesribliler yükseklere çıkarak onu beklemeye başladılar.
- Ellerinde teflerle küçük çocuklar ve sokaklarda kadınlar bu bekleyişi âdeta bir bayrama dönüştürdüler.
- Nihayet Peygamberimiz ve beraberindekiler ilahilerle karşılanarak Yesrib'e girdiler.
- Böylece İslam'ın Medine Dönemi başlamış oldu.

- **Peygamberimizin Medine yılları hakkında neler biliyorsunuz?**

3. Peygamberimizin Medine Yılları

- Hicretle birlikte Yesrib artık Peygamber şehri anlamında Medine olarak isimlendirildi.
- Artık Müslümanlar Kuran-ı Kerim'in bireysel ve sosyal hayatın düzeniyle ilgili ayetleri ışığında İslam dinini rahat bir şekilde yaşama imkânı buldular.
- Hicret o kadar büyük bir değişime neden oldu ki Müslümanlar onu takvimlerinin başlangıcı kabul ettiler.

- Peygamberimiz ve Müslümanlar Medine'de ilk iş olarak mescit yapımına başladılar.
- Peygamberimiz bu sürede Ebu Eyyüp el-Ensâri'nin evinde misafir kaldı.

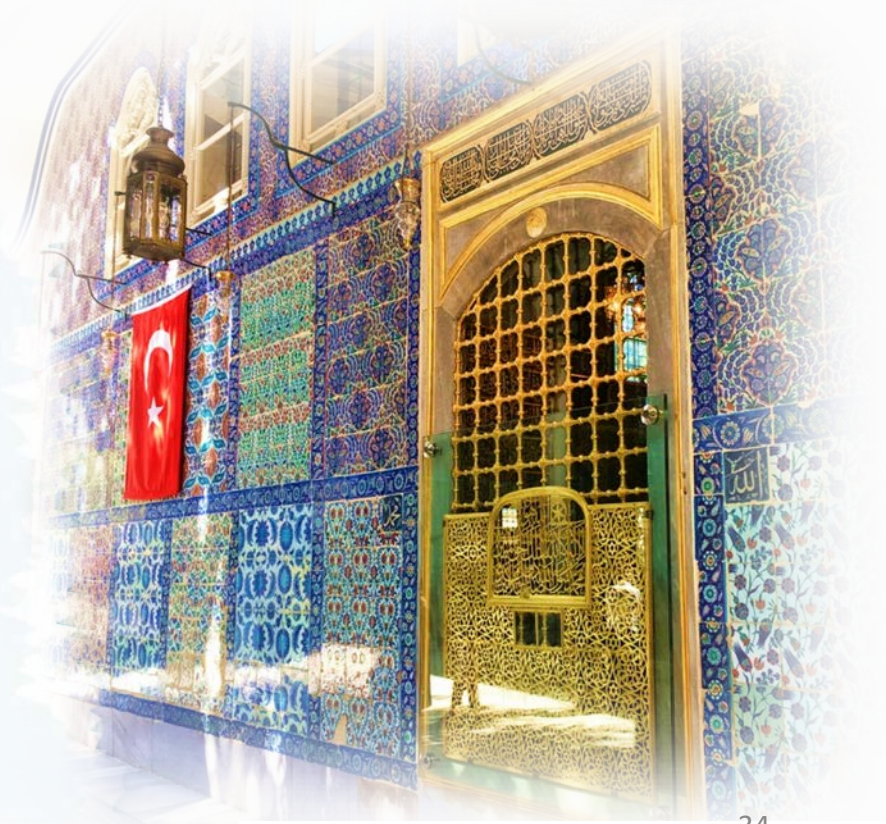

Hz. Ebû Eyyub el-Ensari türbesi, Eyüp/İstanbul

- Yapımında Peygamberimizin de bizzat çalıştığı Mescid-i Nebi (Peygamber Mescidi) kısa sürede inşa edildi.

- Mescid-i Nebi'nin yanında eğitim öğretim yapılan "suffa" denilen bölümler ve Peygamberimizin kendisinin kaldığı odalar vardı.

- Mescid-i Nebi, Medine'deki hayatın merkezi oldu.
- Peygamberimiz, Mekke'den hicret eden Muhacirler ile Medine'de onlara kucak açan Ensar arasında kardeşlik ilan etti.
- Dünya tarihinde eşine rastlanmayan bu kardeşlik, Müslümanlar için çok önemli bir toplumsal düzenlemedir.

- Efendimiz, İslam Devleti'nin kurumsallaşması için gerekli olan işlere yoğunlaşarak ilk olarak nüfus sayımı yaptırmıştır.

- Medine’de yaşayan tüm inançlara mensup insanların bir arada yaşama hukukunun belirlendiği “Medine Sözleşmesi"ni imzalamıştır.
- Bu sözleşme insanlık tarihinin bilinen en eski yazılı anayasasıdır..

- Mekkeli müşriklere karşı mücadele hicretten sonra da devam etmiştir.
- 624 yılında savaşa izin verilmesi üzerine müşriklerle ilk savaş yapılmıştır. Bedir'de sayıca az olmalarına rağmen Müslümanlar, kesin bir zafer elde etmişlerdir.

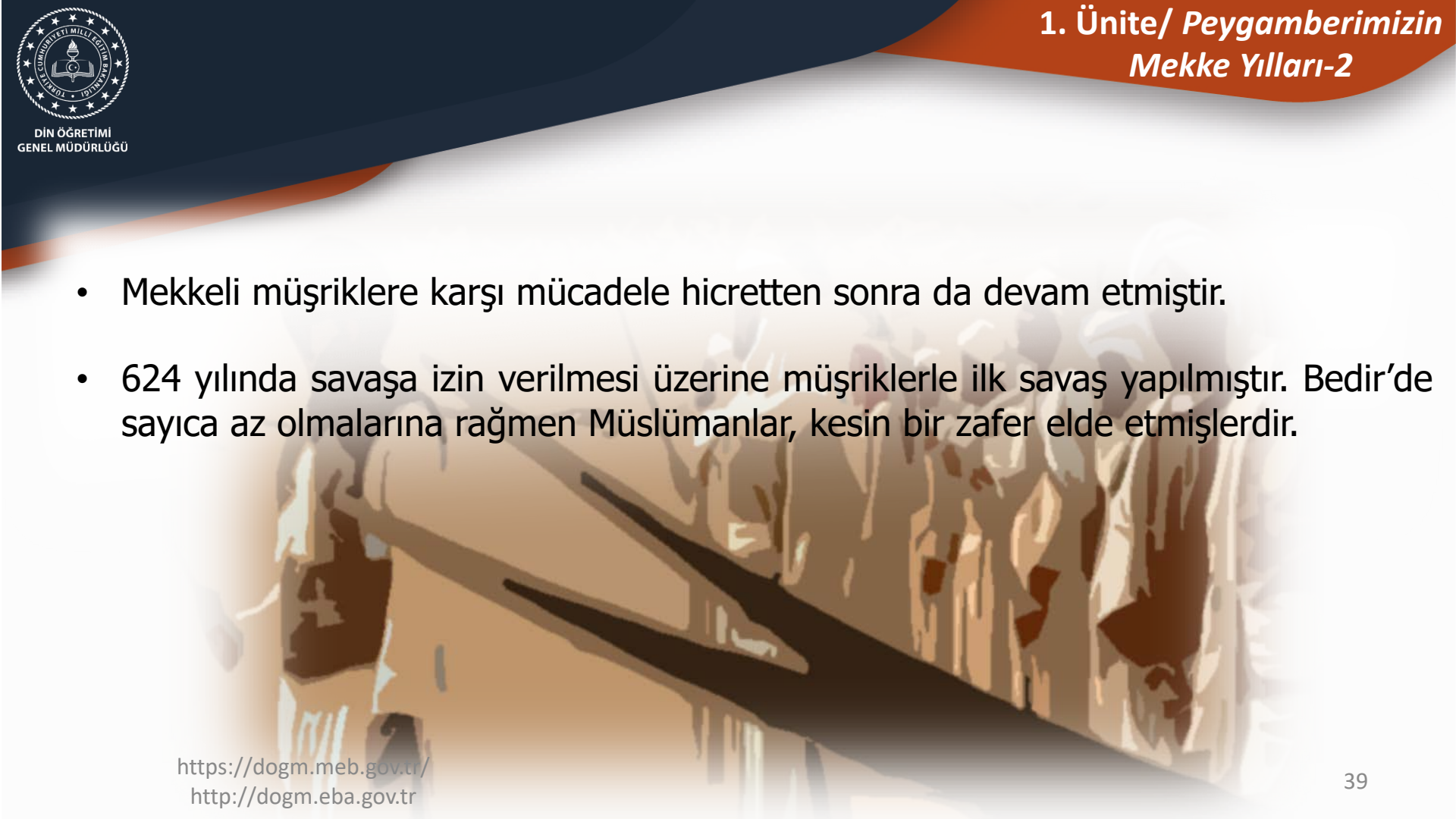

- Bedir'in intikamını almak isteyen müşriklerle ertesi yıl (625) "Uhud Savaşı" yapılmıştır.

- 627'de Müslümanları tamamen yok etmek için Medine'yi kuşatan müşrik ordusuna karşı "Hendek Savaşı" yapılmış, müşrikler mağlup olup geri dönmüşlerdir.

- 628 yılında Mekkeli müşrikler ile "Hudeybiye Anlaşması" yapılmıştır.
- Peygamber Efendimiz Hudeybiye Antlaşması sonrasında oluşan barış döneminde Mısır hükümdarı, Bizans imparatoru ve İran kisrası başta olmak üzere büyük devletlerin başkanlarına İslam'a davet mektupları göndermiştir.

- Medine Sözleşmesi'ni defalarca bozan ve Medine'den sürülünce Hayber'de toplanan Yahudiler üzerine gidildi ve Hayber fethedildi.

- 630 yılında müşriklerin Hudeybiye Anlaşması'nı bozmaları üzerine Mekke'ye sefer düzenlendi ve Mekke gerçek sahiplerince fethedildi.
- Kâbe putlardan temizlendi ve asli kimliğine geri döndürüldü.

- 632 yılında Peygamberimiz hac ibadetini yerine getirdi. Burada Veda Hutbesi'ni okudu.

- Medine'ye döndüğünde hastalandı ve 632 yılında 63 yaşında Medine'de vefat etti. Kabri Mescid-i Nebi'nin içinde Yeşil Kubbe'nin alt kısmındadır.

- **Sabır denince ne anlıyorsunuz?**

4. Bir Hadis Öğreniyorum

مَرَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِامْرَأَةٍ تَبْكِي عِنْدَ قَبْرٍ فَقَالَ «اِتَّقِي اللّٰهَ وَاصْبِرِي» قَالَتْ اِلَيْكَ عَنِّي فَاِنَّكَ لَمْ تُصَبْ بِمُصِيبَتِي وَ لَمْ تَعْرِفْهُ فَقِيلَ لَهَا اِنَّهُ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَأَتَتْ بَابَ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَلَمْ تَجِدْ عِنْدَهُ بَوَّابِينَ فَقَالَتْ لَمْ اَعْرِفْكَ فَقَالَ «اِنَّمَا الصَّبْرُ عِنْدَ الصَّدْمَةِ الْأُولَى»

Peygamber Efendimiz bir gün kabrin başında ağlamakta olan bir kadın gördü ve ona *"Allah'tan kork ve sabret."* buyurdu. Hz. Peygamberi tanımayan kadın: "Git başımdan, yaşadığım musibeti sen yaşamadın!" diye cevap verdi. Ancak kendisine öğüt verenin Resulullah olduğu söylenince, özür dilemek için onun evine gitti. Kapıda bekleyen herhangi bir görevli yoktu. Peygamberimize: "Seni tanıyamadım." dedi. Peygamber Efendimiz de: *"Sabır, ancak (musibetin) başa ilk geldiği anda (olmalı)dır."* buyurdu.

Zorluklar karşısında ümitsizliğe düşmemek, pes etmemek; Allah'a güvenerek gayret göstermektir.

Sabır

Müslümanlar, dünya hayatının geçici, bir imtihan yeri olduğunu bildikleri için zor ve sıkıntılı durumlarla karşılaştıklarında ümitsizliğe kapılmazlar; Allah'a güvenerek o zorluğun üstesinden gelmeye çalışırlar.

- Peygamberimizin hayatı en güzel sabır örnekleriyle doludur.
- O, müşriklerin bütün engellemelerine rağmen Yüce Allah'ın verdiği görevi en iyi şekilde yerine getirmiş; yaşadığı bütün zorluklara sabretmiş ve yapması gerekeni yapmaktan asla vazgeçmemiştir.

- Verilen hadiste Peygamberimiz bize, sabrın zorlukla karşılaşılan ilk anda gösterilmesi gerektiğini hatırlatmaktadır.

- Acı ve üzüntüyle karşılaşılan ilk anda Allah'a sığınmalı; kendini koyuvermemeli ve metanetimizi kaybetmemeliyiz.

- Zorluklar ne kadar sürerse sürsün Allah'a güvenip çabaladıktan sonra Rabbimizin bize bir çıkış yolu vereceğini bilmeliyiz.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Peygamberimizin çocukluk ve gençliği hakkında bilgi veriniz.
2. Peygamberimizin ilk vahyi alışı ve davete başlaması nasıl olmuştur?
3. Peygamberimizin İslam'ı anlatırken yaşadığı zorluklar nelerdir?
4. Peygamberimizin Mekke ve Medine dönemi hakkında bilgiler veriniz.

Cevaplayalım

1. "Ey örtüsüne bürünen peygamber! Kalk ve insanları uyar, Rabbini tanı, nefsini kötülüklerden arındır. Kötü şeylerden uzak dur." (Müddessir suresi, 1-5. ayetler.)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetten çıkarılması gereken sonuçlardan biri <u>değildir</u>?

A) Nefsimizi arındırmamız gerektiği
B) Kötülüklerden uzak durmamız gerektiği
C) İslam'ın davetini insanlara duyurmamız gerektiği
D) Hiç çaba göstermeden Allah'a tevekkül etmek gerektiği

2. Kur'an-ı Kerim Peygamberimize ilk defa ---- yılında, ---- şehrinde, ----- mağarasında indirilmeye başlamıştır. İnen ilk ayetler ---- suresinin ---- ayetidir.

Metinde bıraklan boşluklara sırasıyla gelecek ifadeler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru bir şekilde verilmiştir?

A) 610/Mekke/Hira/Alak/ilk beş
B) 620/Medine/Alak/Hira/son beş
C) 622/Mekke/Nur/Alak/ilk beş
D) 632/Medine/Hira/Alak/ilk beş

3. Bazı Yesriblilerin 621 yılında Mekke'ye gelerek Peygamber Efendimiz ile görüşüp Müslüman olmaları sonrasında yaptıkları sadakat antlaşmasına verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hicret
B) İkinci Akabe Biatı
C) Birinci Akabe Biatı
D) Hudeybiye Anlaşması

4. Peygamberimizin hayatıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Mekke'de doğmuş, Medine'de vefat etmiştir.
B) Hayatının ilk dört yılını süt annesinin yanında geçirmiştir.
C) Dedesi vefat edince amcası Abbas'ın yanında yaşamaya başlamıştır.
D) Her türlü engellemeye rağmen İslam'ı tebliğ etmekten vazgeçmemiştir.

5. Aşağıda İslam tarihi ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Müslümanlar 622 yılında Medine'ye hicret etmişlerdir.
B) İslam'ın günümüze kadar ulaşmasında sahabilerin rolü büyüktür.
C) Müslümanlar Mekke'de hiçbir zorluk çekmeden İslam'ı yaşamışlardır.
D) Peygamberimizin amcasını ve eşini kaybettiği yıla "Hüzün yılı" denmiştir.

Hazırlayanlar
Kübra UZUN,
Hatice Büşra PAKSOY,
Furkan ÖZÜDOĞRU

Redaksiyon
Suna AKKURT

Tasarım
Faize ULUSOY,
Hanife KOYUTÜRK

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ